

Seat No. : _____

DQ-108

December-2013

B.A. (CBCS) (Sem.-I)

EC-I (104) : Political Science

(Introduction to Governmental Machinery)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

Instruction : All questions are compulsory.

1. (a) બંધારણની વ્યાખ્યા આપી, લિખિત અને અલિખિત બંધારણના ગુણોની ચર્ચા કરો. **14**
Define constitution and discuss the merits of written and unwritten constitution.
અથવા/OR
(b) સત્તા વિશ્લેષણના સિદ્ધાંતની ટીકાત્મક સમજ આપો.
Critically examine the theory of separation of power.

2. (a) શું તમે માનો છો કે આધુનિક સમયમાં ધારાસભાનું મહત્ત્વ ઘટતું જાય છે ? **14**
Do you think that the importance of Legislature is decreasing in modern times ?
અથવા/OR
(b) નોંધ લખો :
Write notes on :
(i) દ્વિગૃહી ધારાસભાના ગુણો
Merits of Bicameralism
(ii) કાયદા ઘડતરની પ્રક્રિયા
Process of law making

3. (a) કારોબારીનો અર્થ અને પ્રકારોની ચર્ચા કરો. **14**
Discuss the meaning and types of Executive.
અથવા/OR
(b) સંસદીય અને પ્રમુખીય કારોબારીના લક્ષણો સમજાવો.
Explain the features of Parliamentary and Presidential Executive.

4. (a) ન્યાયતંત્રના મુખ્ય કાર્યોની સમીક્ષા કરો.
Analyse the important functions of Judiciary.

14

અથવા/OR

- (b) નોંધ લખો :

Write notes on :

- (i) અદાલતી સમીક્ષા
Judicial Review
(ii) કાયદાનું શાસન
Rule of Law

5. (a) સાચો વિકલ્પ આપો :
Choose the correct options :

7

- (1) મોન્ટેસ્ક્યુએ લખેલ પુસ્તક

- (a) ધ પ્રિન્સ (b) દાસ કેપિટલ
(c) સ્પિરિટ ઓફ લોઝ (d) ધ સ્ટેટ

The book written by Montesquieu is

- (a) The Prince (b) Das Kapital
(c) Spirit of laws (d) The State

- (2) આદર્શ બંધારણ હોવું જોઈએ

- (a) અલિખિત અને પરિવર્તનશીલ (b) લિખિત અને અપરિવર્તનશીલ
(c) ખૂબ લાંબુ (d) ખૂબ ટૂંકું

Ideal Constitution should be

- (a) Unwritten and flexible (b) Written and Rigid
(c) Very long (d) Very short

- (3) નાણાકીય ખરડો પસાર કરવો

- (a) નીચલું ગૃહ (b) ઉપલુ ગૃહ
(c) બંને ગૃહ ભેગા બેસીને (d) રાષ્ટ્રપતિ દ્વારા

Money bill can be introduced in

- (a) The Lower House (b) The Upper House
(c) Both the Houses jointly (d) By the President

- (4) સંસદીય કારોબારીનો ઉદાહરણ છે

- (a) ભારત અને બ્રિટન
(b) ભારત અને અમેરિકા
(c) અમેરિકા અને બ્રિટન
(d) ઉપરનું કોઈપણ નહિ

The example of Parliamentary Executive is

- (a) India and Britain
(b) India and America
(c) America and Britain
(d) None of the above

- (5) પ્રમુખીય સરકારમાં હોય છે
- એક નામમાત્રના અને એક વાસ્તવિક વડા.
 - એક નામમાત્રના અને કોઈપણ વાસ્તવિક વડા નહીં.
 - એક વાસ્તવિક અને કોઈ નામમાત્રના નહીં.
 - કોઈ વડાજ નહીં.

In a Presidential Government there is

- One Nominal one Real Head
- One Nominal no Real Head
- One Real no Nominal Head
- No Head at all

- (6) કાયદાના શાસન સાથે સંકળાયેલા છે
- એરિસ્ટોટલ
 - ડાઈસી
 - મોન્ટેસ્ક્યુ
 - માર્ક્સ

The rule of law is associated with

- Aristotle
- Dacey
- Montesquieu
- Marx

- (7) સર્વોચ્ચ અદાલતના ન્યાયાધીશોની નિમણૂક કરે છે
- રાષ્ટ્રપતિ
 - ધારાસભા
 - લોકો દ્વારા
 - નેતા દ્વારા

The judges of the Supreme Court are appointed by

- The President
- The Legislature
- The People
- The Leaders

(b) જોડકાં જોડો :

7

Match the following :

(1) મેગ્ના કાર્ટા
Magna Carta	(a) અમેરિકા
America
(2) અપરિવર્તનશીલ બંધારણ
Rigid Constitution	(b) અમેરિકાનું ઉપલું ગૃહ
Upper House of U.S.A.
(3) વીટોની સત્તા
Veto Power	(c) રાજકીય કારોબારી
Political Executive
(4) સેનેટ
Senate	(d) સંસદીય સરકાર
Parliamentary System
(5) કેબિનેટ મંત્રી
Cabinet Minister	(e) મહાભિયોગ
Impeachment
(6) અવિશ્વાસનો પ્રસ્તાવ
No Confidence Motion	(f) બ્રિટન
Britain
(7) રાષ્ટ્રપતિને પદ પરથી હટાવવું
Removal of the President	(g) અમેરિકન પ્રમુખ
American President

